

Bondige geschiedenis van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen Brève histoire de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer

Werkgroep Geschiedenis van de KAOW/ Groupe de travail Histoire de l'ARSOM*

De voorloper van de KAOW, het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut, werd opgericht in 1929 [1928]. De Belgische overheid had immers nood aan een prestigieus denk- en discussieforum over haar koloniale domein (Belgisch Congo en Ruanda-Urundi). Het Instituut bestond niet alleen uit wetenschappers, maar ook uit politici, zakenlieden, missionarissen en ambtenaren die enige ervaring hadden met 's lands kolonies.

In 1954 werd het Instituut herdoopt tot Koninklijke Academie voor Koloniale Wetenschappen en vijf jaar later kreeg ze de huidige benaming. Die opeenvolgende naamwijzigingen waren symptomatisch voor een dubbele evolutie: enerzijds kreeg de instelling geleidelijk een exclusiever wetenschappelijke invulling (zonder evenwel onmiddellijk haar politiek en propagandistisch opzet te verliezen); anderzijds verloor ze haar exclusieve focus op Centraal-Afrika en verruimde ze haar belangstelling naar andere delen van de zogenaamde "derde wereld", later "ontwikkelingslanden" genaamd.

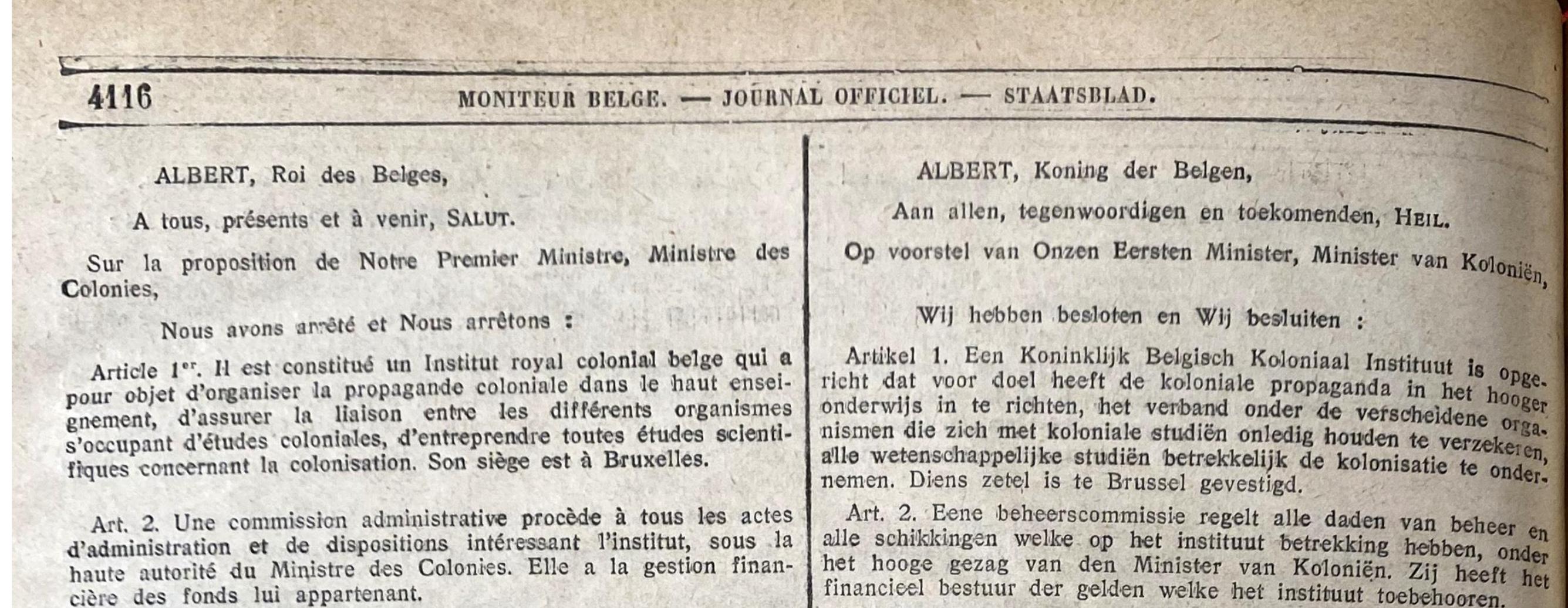
Vandaag is de KAOW een trefpunt voor gerenommeerde binnen- en buitenlandse wetenschappers uit een hele waaier aan disciplines. Specialisten in de mens- en maatschappijwetenschappen treffen elkaar in de "Klasse 1": archeologie, geschiedenis, antropologie, kunsten, linguïstiek politieke en sociale wetenschappen, enz. Specialisten van de natuur- en geneeskundige wetenschappen vormen samen de "Klasse 2": biologie, landbouwkunde, geneeskunde, enz. "Klasse 3" groepeert tenslotte de specialisten van de technische of toegepaste wetenschappen, meer bepaald engineering, toegepaste geologie, transport, bouwkunde, enz.

L'Institut Royal Colonial Belge, précurseur de l'ARSOM, fut fondé en 1929 [1928]. Les autorités belges avaient besoin d'un prestigieux centre de réflexion et de discussion relatif à son domaine colonial (le Congo belge et le Ruanda-Urundi). L'institut n'était pas uniquement composé de scientifiques: il comprenait également des hommes politiques, des hommes d'affaires, des missionnaires et des fonctionnaires ayant tous une certaine expérience du terrain colonial.

En 1954, l'institut fut rebaptisé Académie Royale des Sciences Coloniales et, cinq ans plus tard, il reçut son nom actuel. Ces changements d'appellation successifs reflètent une double évolution: d'une part, l'institution renforçait graduellement son caractère purement scientifique (sans perdre immédiatement sa fonction politique et propagandiste); d'autre part, il cessait d'être focalisé exclusivement sur l'Afrique centrale pour s'intéresser à d'autres parties du monde extra-européen – selon la terminologie de l'époque, le "tiers-monde" et, plus tard, les «pays en voie de développement».

Aujourd'hui, l'ARSOM est un point de rencontre pour des scientifiques de renom, tant belges qu'étrangers, issus d'un large éventail de disciplines. Les spécialistes des sciences humaines et sociales se retrouvent dans la «Classe 1»: archéologie, histoire, anthropologie, arts, linguistique, sciences politiques et sociales, etc. Les spécialistes des sciences naturelles et médicales forment la «Classe 2»: biologie, agronomie, médecine, etc. Enfin, la «Classe 3» regroupe les spécialistes des sciences techniques ou appliquées, à savoir l'ingénierie, la géologie appliquée, les transports, le génie civil, etc.

• K.B. van 04.09.1928 houdende oprichting van het <i>Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut</i> .	1928	• A.R. du 04.09.1928 portant création de l' <i>Institut Royal Colonial Belge</i> .
• Feestelijke opening van het instituut op 3 mei 1929 door minister Henri Jaspar, in het bijzijn van Z.M. de Koning.	1929	• Inauguration de l'institut le 3 mai 1929 par le ministre Henri Jaspar, en présence de S.M. Le Roi.
• K.B. van 31.10.1931 betreffende het verlenen van de burgerlijke rechtspersoonlijkheid aan het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut.	1931	• A.R. du 31.10.1931 relatif à l'octroi de la personnalité civile à l'Institut Royal Colonial Belge.
• K.B. van 25.10.1954 houdende verandering van de benaming van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut; nieuwe benaming: <i>Koninklijke Academie der Koloniale Wetenschappen</i> .	1954	• A.R. du 25.10.1954 modifiant la dénomination de l'Institut Royal Colonial Belge; nouvelle dénomination: <i>Académie Royale des Sciences Coloniales</i> .
• K.B. van 08.12.1959 houdende verandering van de benaming van de Koninklijke Academie der Koloniale Wetenschappen; nieuwe benaming: <i>Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen</i> .	1959	• A.R. du 08.12.1959 modifiant la dénomination de l'Académie Royale des Sciences Coloniales; nouvelle dénomination: <i>Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer</i> .
• K.B. van 30.06.1961 houdende wijziging van de statuten van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen.	1961	• A.R. du 30.06.1961 portant modification des statuts de Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.
• K.B. van 25.06.2010 houdende wijziging van de statuten van de Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen.	2010	• A.R. du 25.06.2010 portant modification des statuts de l'Académie Royale des Sciences d'Outre-Mer.
• K.B. van 23.05.2019: laatste wijzigingen van de statuten.	2019	• A.R. du 23.05.2019: dernières modifications des statuts.

K.B. van 04.09.1928 houdende oprichting van het *Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut*.

A.R. du 04.09.1928 portant création de l'*Institut Royal Colonial Belge*.

Bezoek van Z.M. de Koning ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van de Academie.
Visite de S.M. le Roi à l'occasion du 50ème anniversaire de l'Académie.

Bezoek van H.K.H. Prinses Astrid ter gelegenheid van de 75ste verjaardag van de Academie.
Visite de S.A.R. la Princesse Astrid à l'occasion du 75ème anniversaire de l'Académie.

Openingszitting van het academiejaar 2020-2021.
Séance d'ouverture de l'année académique 2020-2021.

Sustainable Energy for Africa II, December 2021
Internationale conferentie mede georganiseerd door KAOW en ANSALB.
Conférence internationale co-organisée par l'ARSOM et l'ANSALB.

27.12.1954 postzegeluitgifte ter gelegenheid van de 25ste verjaardag van het Koninklijk Belgisch Koloniaal Instituut.
27.12.1954 émission postale à l'occasion du 25ème anniversaire de l'Institut Royal Colonial Belge.

* opgesteld door Guy Vanthemsche¹, lid van de KAOW, Klasse 1/membre de l'ARSOM, Classe 1

¹Guy Vanthemsche, Vrije Universiteit Brussel, Faculteit Letteren & Wijsbegeerte - guy.vanthemsche@vub.be

